

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenec za pisanko.

Pri gospodi je navada, da si častitajo o velikih praznikih, torej tudi o veliki noči. Pri nas preprostih Slovenceh tega ni, pač pa je ravno o veliki noči navada, da si delimo pisanke. Ne bilo bi lepo, ako bi naš list v tem zaostal. Za običajno pisanko ponuja »Slov. Gospodar« svojim častitim bralcem te-le vrstice, katere preberite in premislite z umom in srcem.

Slovenci so se čez tisoč let več ali manj vedno borili za svoje narodne pravice, zlasti za besedo materino, in tako se bode bržčas leta in leta zanašajo; Bog vé, kedaj bode tega bojevanja konec? V tem neprestanem težavnem boju pa nam je treba vstrajnosti in požrtvovalnosti, treba junaške hrabrosti, treba znanjnosti, ako hočemo svoj namen doseči. In kje nam je iskati vira vsem tem lastnostim? Ta neprecenljivi in neizčrpni vir je Bog sam in njegova sveta vera. Mi se borimo za pravico, in trdno smemo tedaj upati pomoči od vladarja vseh vladarjev. Da pa smemo upati v njegovo pomoč, ostati moramo zvesti Bogu in sveti veri, ki je, kakor pravi veliki škof Strossmayer, večni izvir vsake luči, vsake prave svobode, vsake prave moči, vstrajne zmage in slave. Naj ima narod vse, kar skriva v sebi svet, pa naj nima svete vere, izgubljen je, posvečen je smrti in propasti; pa naj nima narod ničesar, ali če je znal v srcu in duši svoji začuvati nepokvarjeni dar svete vere, pa naj so ga protivniki tudi mrtvim in zakopanim proglasili, prišel bode gotovo dan, ko bode on ustal in vrnil se v novo, slavno življenje. Tako Strossmayer.

Ali je tedaj mogoče, da bi ta neprecenljivi, ta nebeski dar zametavali, ki nam je edini porok vse časne in večne sreče naše in našega naroda? Sploh je znano, da se Slovenci, ki postane nezvest veri očetov, izneveri tudi svojemu narodu in jeziku ter postane odpadnik in naš najhujši sovražnik; kajti v resnici veren Slovenec ostane vsikdar tudi dober narodnjak.

Kako razmerje naj vlada med vero in narodnostjo, razkril nam je nepozabni Slomšek v teh-le v resnici nesmrtnih besedah: »Vrli Slovenci, ne pozabite, da ste sini matere Slave; naj vam bo drago materino blago: sveta vera in pa beseda materina! Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike!« Takšna bodi torej podlaga našemu napredku! Ljubezen do vere in naroda prešinja naj vsakega Slovenca in iz te ljubezni naj izvirajo dela v pozdigo in proslavo naroda našega. Ker je prava Kristusova vera edino le ona, katero uči sv. katoliška cerkev; zaradi tega na katoliško-slovenske podlagi delujmo in držec se gesla Slomškovega sezidali bodemo veličasten katoliško-slovenski narodni dom, postavljen iz vseh vernih in zvestih slovenskih src. Ta

dom bode naša moč in slava, naša nepremagljiva trdnjava, ta dom bode tabor miru in zlate sloge.

Velika noč je tu — zmagoslavno Kristusovo ustajenje in zopet iz milijonov src puhte goreče prošnje proti nebesom pred prestol Vzveličarja. In naš pobožni slovenski narod gotovo ni najzadnji, ki prosi rešitve iz trpljenja in iz sovražnikovih rok, ki želi — ustajenja. Zato pa se trdno držimo sv. vere, ljubimo svojo domovino in svoj jezik ter v tem smislu odločno postopajmo in neumorno delujmo, in naš narod bode kmalu srečnejši, kajti

Tedaj bo rešitve mu zor zažarel,
Napočil mu dan bo vstajenja.

Imenitna razsodba.

Sedanja volilna postava je vrezana na kopito liberalcev; zato je njim lahka zmaga skoraj pri vseh volitvah, jako težka pa je za konservativce in še posebej za slov. konservativne volilce. Tako pa je prišlo, da so v začetku ustave prišli blizo vsi zbori, kar jih je postavila ustava, v roke liberalcev in v teh so liberalci delali radi za to, da si obdržijo oblast, če je mogoče, za vselej v svojih rokah. Ako so videli, da bi se kedaj utegnili jim izvit iz rok, brž so si napravili novo postavo, vsled katere ni več za-nje nevarnosti. Kjer pa ni šlo z novo postavo, tam so postavo samo tako razlagali, da je njim stregla in vlada, tudi v rokah liberalcev, ni jim tega branila, sem ter tje še je sama njih v tem podpirala.

Izgled za to nam daje n. pr. postava v okrajnih zastopih; ona streže vsa liberalcem, ali pri velikem posestvu jim vendar-le izpodletti lahko, ako se postava prav in po nje besedi razlaga. Po tej postavi ima v velikem posestvu pravico voliti, kdor plačuje davka za zemljišče in hišo 60 gld. brez priklad. In pogledimo sedaj, kako so si liberalci to določbo postave razlagali! Kdor je imel le 3 kr. davka za zemljišče, pa toliko davka za hišo, da je imel vsega davka 60 gld., tak je bil veliki posestnik in je imel pravico voliti v velikem posestvu pri okr. zastopu.

Vsakdo pa torej lahko zna, da je bilo to na korist prebivalcem po mestih in ker so le-ti skoraj vsi nemškutarji, na škodo slov. ljudstvu. Okr. zastopi so prišli tako pa tudi blizo vsi v roke nemškutarjev, ker je skupina obrtnikov tudi po svoji večini v mestih in torej zoper kmečke volilce. Slov. rodoljubi so to videli in so, vsaj v Celju, z uspehom ugovarjali. Tu so narodni volilci po dr. Ivanu Dečko leta 1889 dosegli, da je upravna sodnija na Dunaju izbrisala 70 mestjanov v Celju iz vrste velicoh posestnikov, saj velika hiša pač ni veliko zemljišče, tako veliko posestvo, o katerem govori po-

stava. Tako so pa prišli slov. volilci do večine v velikem posestvu in s tem v okrajnem zastopu.

To je bilo prav, ali kaj se je zgodilo pri zadnji volitvi leta 1893? V vrsto velicnih posestnikov so vpisali nekatere meščane, ki imajo precej davka za zemljišča zunaj Celja, ali tudi za hiše v Celju, nikjer pa za zemljišče toliko, da doseže davek 60 goldinarjev, pač pa presega njih davek skupaj to svoto. Po tem, kar je upravna sodnija določila leta 1889, mislil bi človek, da c. kr. gosposka ne bi mogla njih več vpisati med velike posestnike. Ali ona je to storila v Celju in celo c. kr. namestnija v Gradcu je zavrgla ugovor slov. stranke — na korist nemškutarjev. Dr. Dečko pa je v imenu g. J. Hausenbichlerja, župana v Žalcu, vložil ugovor do upravne sodnije na Dunaju. Rzsodba nima sicer več moči na zadnje volitve, ali za prihodnje je važna in težko smo pričakovali, kaj poreče ta sodnija. Kar pove zdrava pamet, je to, da velika hiša ni tisto veliko posestvo, veliko zemljišče, o katerem govori postava in taka je bila rzsodba tudi upravne sodnije na Dunaju z dne 22. februarija. Odslej torej ne voli več toliko mestjanov v velikem posestvu zoper slov. volilce.

Naši bralci pa lahko razvidijo iz tega, koliko se lahko dela krivice slov. ljudstvu celo v imenu postave, če imajo le-to v rokah ali jo razlagajo liberalci in nemškutarji. Bog nas torej varuj liberalne vlade in njihov postav!

Cerkvene zadeve.

† Sestra Sebastijana Meško.

V nedeljo, dne 4. marcija, zjutraj ob osmih preminola je v Mariboru po dolgi in mučni bolezni predstojnica usmiljenih sester, častita sestra Seb. Meško. Nežika, kakor so jo klicali mati, porodila se je leta 1821 pri Veliki nedelji od vrlih in poštenih kmetskih starišev. Prava sreča otrok pa so bogaboječi stariši, a tudi starišev najlepša čast so pobožni, pridni otroci. Oče in mati sta bila vesela tacega otroka, polnega strahu božjega; zlasti pa je bila Nežika vsa materina, ter je kakor ovčica vedno tekala kraj svoje ljubljene matere. Deklica ni poznala druge poti, nego pot v domačo cerkev, kjer se vede tako lepo, da jo marsikatera mati svoji hčerki postavlja v izgled.

Iz životopisov sv. devic, katere je ukaželjna deklica najrajši prebiral, izvedela je Nežika, da se je vsaka devica, ki si je izvolila Jezusa za svojega ženina, prej ko prej v kakem samostanu skrila zapeljivemu svetu. Zato sta z materjo po kratki razpravi sklenili: Nežika vstopi v Gradcu pri usmiljenih sestrah. Zdaj je še trebalo očetove privolitve. Ko očetu naznanila svoje misli, oče ni rekel ni črno, ne belo. Še le za nekaj dni pokliče Nežiko in reče: »Nežika, če te Bog kliče, pojdi v imenu božjem; oče ti ne bode na poti«. Leta 1844 vstopi torej 23 let stara v Gradcu pri usmiljenih sestrah. Ker je Nežika tako naglo svoje srce odtrgala od ljube matere in od očetovega doma, je to tako hudo ranilo njeno rahlo in nedolžno srce, da se v Gradcu ni mogla vtolažiti. Modre sestre jej torej svetujejo, naj se vrne domu k svoji materi in Nežika je rada privolila. Ko stopi večer ob solnčnem zahodu na domači prag, se je mati tako prestraši, da jej sprva beseda zareče. Potem jej pa očita rekoč: »Nežika, za božjo voljo, kaj delaš doma?!« In od tistega trenutka, dopovedovala je rada rajna sestra Sebastijana, bila je žalost po domu minola za vselej. Že drugo jutro zopet pospravi svojo culico ter se napoti v samostan nazaj. Sestre v Gradcu

so pa itak vedele, kako se vrači taka bolezen otročjih src in Nežiko veselo zopet sprejmejo, ki je bila odslej tudi zvesta svojemu poklicu do smrti.

Leta 1845 bila je novinka preoblečena ter dobila ime Sebastijana. L. 1848 prestavijo mlado sestro v Maribor v bolnišnico, kjer jo že l. 1850 postavijo za predstojnico. To častno ime imela je do svoje smrti, torej celih 44 let. Težko je v nekaterih besedah popisati njeno bogoljubno dušo in vrlo delovanje v samostanu. Svojim redovnim sestram je bila prava mati in niso je drugače nazivale, kakor svojo ljubo »mamico«. V bolnišnici vladala je tiho in mirno, kakor bi je ne bilo, a vendar tudi moško in modro, da so je bili polni vsi kotje, da ni ničesar prezrla v hramu. Ko se je bolnišnica v kratkem razširila za dvoje prostornih poslopij, na njeno veliko žalost deželni odbor ni maral postaviti tudi prostornejše kapelice. Toda Sebastijani srce ne upade, nego začne nabirati prostovoljnih doneskov za kapelico, in ni preteklo leto dnij, mogla je sestra deželnemu odboru izročiti 1200 gl. za stavbo dostojne kapelice, in zdaj se dežela ni več mogla njeni želji upirati zaradi stroškov.

Lepota hiše božje in slovesnost božje službe bila jej je zlasti na skrbi. Domači duhovnik so jo torej radi podražili rekoč: »Ni res, sestra Sebastijana, pri vas ne sme minoti noben večji praznik, da bi vi ne oskrbeli kaj novega za kapelico?«

Z Bogom je zaupno govorila, kakor nevesta s svojim ženinom. Prigodilo se je v jesenskih počitnicah, da sestre dve nedelji zaporedoma niso imele doma sv. maše, a v farno cerkev jim ni bilo moči iti zavoljo množine bolnikov. Sestre žalostne čakajo tretje nedelje. Bila je že sobota, a duhovnika zopet ni bilo dobiti. Sebastijana torej srčno vstopi v kapelico in poklekne pred Jezusa v presv. Rešnjem Telesu moleč: »Preljubi nebeški ženin, nimaš-li ti nobenega duhovnika za svoje neveste?« In še je molila, ko je pride sestra v kapelico iskat z listom v roki, v katerem se neki duhovnik ponuja, ali mu je drugo jutro svobodno priti maševat v bolnišnico. Polna je bila strahu božjega in že sence greha se je bala. Z veselim licem je pripovedovala, da se vedno več nedolžnih slovenskih deklic oglašja za spremembo pri usmiljenih sestrah; in ako je kateri revščina branila vstopiti, jo je Sebastijana po dobrih ljudih vselej vedela oskrbeti z najpotrebnejšimi reči.

Bolniki so sestro predstojnico ljubili in častili, kakor hišno mater. Če je bolniku bilo jako hudo, trebalo je samo, da je sestra Sebastijana pristopila k postelji in njena krotka in mirna duša umirila je precej tudi bolnika. Velika žalost je pa bila po hramu, če je kak trdovraten grešnik ležal na smrtni postelji, ki ni hotel nič slišati o spovedi. Tedaj so morali duhovniki, sestre in tudi bolniki moliti za njegovo spreobrnjenje. V zadnji sili morala je vselej pomagati Marija, pribežališče grešnikov. Če je bolnik dopustil, da so mu sestre obesile okoli vrata blagoslovljeno Marijino svetinjico, takrat je bila sestra Sebastijana že dobre volje ter je dejala, da je zaupanje na Marijino pomoč ni nikdar varalo. Enkrat v svojem življenju je bila celo blizu mučeniškega venca. Zblaznel je bil čez noč neki bolnik. Ko mu drugo jutro sestra ponudi zajutrek, zgrabi jo bolnik za zatilnik in jo vrže po hudi borbi ob tla in že je segal po velikem nožu, ko pribežita dva hlapca predstojnici na pomoč. Sestra je o tem rekala: »Ko bi hlapca prišla za trenotek pozneje, bilo bi po meni«.

Leta 1875 obhajali smo v domačem krogu petindvajsetletnico njenega predstojništva in njene redovne sestre so se že pripravljale, da bi k letu slovesno praznovala zlato gostijico ali petdesetletnico redovnega življenja svoje ljubljene mamice; toda Sebastijana jih je

